

בש"פ 4096/22 - דניאל זאודי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4096/22

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

המבקש: דניאל זאודי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד מיום 26.5.2022 בעמ"ת
49930-05-22 שניתנה על-ידי כבוד השופט ע' מיכלס

בשם המבקש: עו"ד הדר שריר; עו"ד איתי בר עוז

החלטה

1. בקשה למתן רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 26.5.2022, בעמ"ת 49930-05-22 (השופט ע' מיכלס), שבה התקבל ערר שהגישה המשיבה על החלטת בית משפט השלום בראשון לציון, מיום 12.5.2022, במ"ת 14007-01-22 (השופט א' מלמד), ונקבע כי המבקש יוסיף לשהות במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. ביום 6.1.2022 הוגש נגד המבקש כתב אישום, המייחס לו עבירה של התפרצות לבית מגורים. יחד עם כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצר המבקש עד תום ההליכים, שבה נטען כי ישנן ראיות לכאורה לביצוע העבירות, וכי מתקיימת לגביו עילת מעצר של חשש לסיכון הציבור. בו ביום, האריך בית משפט השלום (השופטת ק' וקסלר) את מעצרו של המבקש, בהסכמת הצדדים, עד למתן החלטה אחרת. ביום 16.1.2022 קבע בית משפט השלום (השופט ג' אבנון), כי ניתן באופן עקרוני לשחרר את המבקש לחלופת מעצר בדמות 'מעצר בית' מלא, אלא שהפיקוח שהוצע אינו נותן את המענה הנדרש, ועל כן ידחה הדיון עד להצעת חלופה מתאימה יותר. ביני וביני, הגיש המבקש את מועמדותו לקהילה הטיפולית "רוח מדבר". לאחר שהתקבל לקהילה, פנה בבקשה להשתחרר ממעצר לטובת ביצוע תהליך גמילה

עמוד 1

במסגרתה.

3. ביום 4.3.2022 הוגש תסקיר בעניינו של המבקש. שירות המבחן עמד, בין היתר, על עברו הפלילי המכביד של המבקש, הכולל 8 הרשעות בין השנים 2008-2019, בעבירות אלימות, רכוש וסמים, בגין גם נדון לריצוי עונשי מאסר ממושכים; על התמכרותו הכרונית לסמים, אשר החלה בגיל צעיר, ונמשכת שנים רבות; על כך שניסיונות טיפוליים קודמים, ועונשים שהוטלו עליו, לא הועילו למנוע ממנו שימוש חוזר בסמים והתנהגות עבריינית; ועל כך שלא הצליח להתמיד בתהליכי טיפול בעבר. אמנם, צוין בתסקיר כי המבקש מבטא "הבנה ראשונית לדפוסיון ההתמכרותיים", ומביע מוטיבציה להשתלב בטיפול במסגרת הקהילה הטיפולית, לצד תסכול ועייפות מאורח חייו השולי; אולם, במכלול השיקולים, העריך שירות המבחן כי קיים סיכון משמעותי להישנות התנהגות עבריינית מצד המבקש, והחליט שלא להמליץ על שחרורו ממעצר, לטובת שילובו בקהילה הטיפולית.

4. ביום 7.4.2022, הורה בית משפט השלום (השופט א' מלמד) על שחרורו של המבקש לחלופת מעצר בקהילה הטיפולית. בית המשפט ציין בהחלטתו, בין השאר, כי התרשם "מכנות רצונו של ה[מבקש] להשתלבות בטיפול גמילה"; כי המוסד הטיפולי מוכר היטב לגורמים הטיפוליים, ובכוחו "להוות חלופה אשר תפחית מהמסוכנות של ה[מבקש]"; וכי אמנם "דרך המלך בבחינת שחרור לגמילה הינה בהמלצת שירות המבחן", אולם עמדתו של שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט.

5. ביום 14.4.2022 התייצב המבקש בקהילה הטיפולית, אולם בדיקה שעבר, כחלק מתהליך הקליטה, לאיתור שרידי סמים, נמצאה חיובית, והתגלו בה שרידי חומרים המשמשים בדרך כלל ככדורי שינה. משכך, סירבה הקהילה לקבלו. ביום 1.5.2022 הגיש המבקש בקשה לעיון חוזר, ובה ציין שהקהילה הטיפולית מוכנה לקבלו מחדש. בבקשה, הדגיש המבקש כי נטל את כדורי השינה מכיוון שהתקשה להירדם, וכי מדובר בכדורים המחולקים לעצירים בבתי סוהר, כך שהשימוש בהם אינו מהווה הפרה של נהלי המעצר. בשל כך, התבקש בית המשפט להורות בשנית על שחרורו של המבקש לקהילה. ביום 12.5.2022, לאחר דיון בבקשה, הורה בית משפט השלום על שחרורו של המבקש לקהילה הטיפולית, "על מנת שלא לח[ס]תום את הגולל על אפשרות שיקומו".

6. על החלטה זו, הגישה המשיבה ערר לבית המשפט המחוזי. בית המשפט קיבל את הערר, וקבע כי המבקש לא ישוחרר לקהילה הטיפולית, וייוותר במעצר עד תום ההליכים. את החלטתו, ביסס בית המשפט על מספר נימוקים, ביניהם: עוצמתה של עילת המעצר; היות המבקש "עבריין סדרתי, שלא השכיל לנצל בעבר הזדמנויות לשיקום ולגמילה, ומתחמק מהליך משפטי המתנהל נגדו", מה שמקשה "ליתן אמון ב[מבקש] וברצינות כוונותיו"; והמלצתו השלילית של שירות המבחן. בנוסף, קבע בית המשפט המחוזי כי המבקש אינו עומד בתנאים שנקבעו בבש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויסה (21.3.2011) (להלן: הלכת סויסה), בנוגע לשחרור ממעצר לחלופת גמילה, וכי החלטת בית משפט השלום אינה מתיישבת עם הוראות סעיף 48(א)(7) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), "שלפיו רשאי בית המשפט לחייב משוחרר בתנאים לקבל טיפול למשתמשים בסמים 'ובלבד שהטיפול אושר על ידי קצין מבחן'". עוד קבע בית המשפט המחוזי, כי די היה בחלק מהנימוקים, "כדי להוביל לתוצאה שונה מזו שהתקבלה בבית משפט קמא, לא כל שכן בהצטרותם".

מכאן הבקשה שלפני.

7. לאחר שעיינתי בבקשה, באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות. כידוע, הלכה פסוקה היא כי רשות לערור ב'גלגול שלישי' בענייני מעצרים, תינתן במקרים חריגים בלבד, בהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או כאשר מתקיימות נסיבות פרטניות חריגות המצדיקות זאת, כגון פגיעה לא מידתית בזכויות הנאשם, או אי-מתן משקל ראוי לשלום הציבור ובטחונו (ראו למשל: בש"פ 6697/15 סאסי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 והאסמכתאות שם (18.10.2015) (להלן: עניין סאסי)). המקרה שלפנינו אינו בא בגדרם של אותם מקרים חריגים. המבקש טוען אמנם, כי מתעוררת כאן שאלה משפטית עקרונית, הנוגעת לפרשנותו של סעיף 48(א)(7), אשר "מעולם לא נידונה לגופה בביהמ"ש העליון". לשיטתו, יש לדון בשאלה בעניינו, "נוכח המשקל שניתן לסעיף זה בהחלטתו של בית משפט קמא". אולם, גם אם אניח, לטובתו של המבקש, כי הפרשנות שנתן בית המשפט המחוזי לסעיף, עשויה לערור שאלה עקרונית - בכך לא סגי. עיון בהחלטת בית המשפט המחוזי, מלמד כי אף אם תתקבל טענת המבקש בעניין זה במלואה - לא די בכך כדי להטות את הכף לטובתו. בית המשפט המחוזי אכן הסתמך על סעיף זה, אך כנימוק אחד מני רבים, המוליכים כולם למסקנה שלפיה אין לשחרר את המבקש לקהילה הטיפולית. בית המשפט המחוזי אף ציין בפירושו, כי "די היה בחלקם [של הנימוקים] כדי להוביל לתוצאה שונה מזו שהתקבלה בבית משפט קמא". משאלה הם פני הדברים, ואין בכוחה של ה'שאלה העקרונית' לשנות את התוצאה האופרטיבית, ולהטות את הכף לטובתו של המבקש - הרי שבעניין תיאורטי עסקינן; את הדיון בשאלה, יש להותיר אפוא לעת מצוא.

8. המבקש מוסיף וטוען, כי "החלטת בית המשפט המחוזי פוגעת באופן חריג וקיצוני בזכויותי, ובכלל זאת במיוחד - באינטרס ההסתמכות", זאת לנוכח הציפייה שפיתח, בהתחשב במשך ההליך, קבלתו לקהילה, והתרשמות הגורמים השונים מהתנהלותו. ברם, כפי שצוין גם בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, המשיבה חזרה והדגישה במהלך הדיונים, כי עמדתה היא למעצר עד תום ההליכים, וכי בכוונתה לערור על כל החלטת שחרור שתתקבל בעניינו. יתרה מזאת: בהחלטה מיום 27.3.2022, הבהיר בית משפט השלום כי הוא מתיר למבקש להתראיין לקהילה הטיפולית, "מבלי שיהא בכך משום ציפייה מצדו". לפיכך, גם אם המבקש אכן ראה לנגד עיניו אפשרות של שחרור לחלופת המעצר בקהילה הטיפולית, אין מדובר בנסיבה חריגה, המצדיקה מתן רשות לערור. בנוסף, טוען המבקש כי "שגה בית המשפט המחוזי ביישום הלכת סוויסה על נסיבות המקרה". דא עקא, כפי שנקבע בבית משפט זה לא פעם ולא פעמיים, אין בטענות הנוגעות ליישום הדין, כדי להצדיק מתן רשות לערור ב'גלגול שלישי' (בש"פ 834/12 צמח נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (5.2.2012); עניין סאסי לעיל, פסקה 9).

9. בשולי הדברים, לא נעלמה מעיני נכונותו של המבקש לעשות לשיקומו ולהטבת דרכיו. אני תקווה כי חרף התוצאה המאכזבת מבחינתו, לא ירפו ידיו, וכי הניצנים המצוינים בתסקיר שירות המבחן - הכוללים מוטיבציה להשתלב בטיפול משמעותי בהתמכרותו, והכרה במחירים שהשימוש החוזר בסמים והתנהגותו העבריינית, גובים ממנו ומן החברה - יהיו תחילתו של תהליך מבורך, קשה אמנם, אך באחריותו יוכל המבקש לחיות כאזרח מן השורה.

10. בקשת הרשות לערור נדחת אפוא בזאת.

ניתנה היום, כ"ב בסיון התשפ"ב (21.6.2022).

ש ו פ ט

